

*Ailesiyle birlikte Bursa'dan Suriye çöllerine sürülen
on dört yaşındaki Vahram'ın çarpıcı hikâyesi*

GERİ DÖNÜŞÜ YOK

*Bir Babanın Güncesinde ve Kızının Belleğinde
Ermeni Soykırımı*

Vahram ve Janine Altounian

Çeviri: Renan Akman

Yayına Hazırlayan: Nivart Taşçı - Ararat Şekeryan

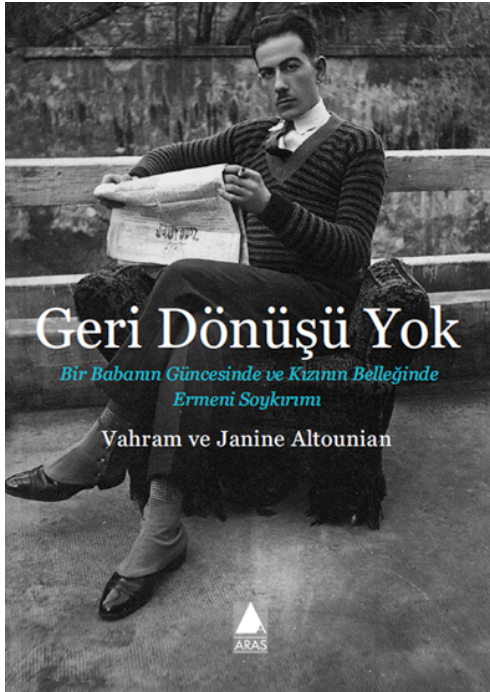
Güncenin çevriyazısı: Takuhi Tovmasyan

Düzeltili: Bella Habip

Kapak Tasarımı: Aret Gıncır

İnceleme, 192 sayfa, 15x21 cm

ISBN 978-605-5753-46-7, Aralık 2014, 20 TL

Geri Dönüşü Yok, 1915 yazında ailesiyle birlikte Bursa'dan Suriye çöllerine doğru bir ölüm yolculuğuna çıkarılan on dört yaşındaki Vahram'ın, felaket yıllarının hemen ardından kaleme aldığı güncesinin üzerine temelleniyor. Kitap, babasının defterini saklı kaldığı çekmecede onyıllar sonra keşfederek gün yüzüne çıkaran yazar Janine Altounian ile dilbilim ve psikanaliz uzmanları Krikor Beledian, Régine Waintrater ve René Kaës'in güncelyi dilbilimsel, tarihsel ve psikanalitik açıdan ele aldıkları beş makaleyi de bir araya getiriyor.

"Bu günce bir tür biotexte'dir, bir yaşam metnidir. [...] Yaşam metni yaşamın metinle geri gelmesidir; yaşanmış bir hayatın kaleme alınmasına tanık olduğumuz bir otobiyografiden farklıdır bu. İskalanmış, yeterince anlam düzeyine

taşınamamış, başkalarıyla paylaşılammış, sessizlik ve inkârla çevrelenmiş bu soykırım yaşantısı ruhsallığın ücra bir köşesinde sıkışıp kalmıştır. [...] Pasaportlara vurulan Geri Dönüşü Yok damgasının soykırımın simgeleşmesi açısından içerdiği olumsuzluğu, yokluğu ve yasağı aşan bu kitabı soykırım üzerine yazılan ve çekmecelerde hapsolmuş tüm metinlerin yaşama geri dönmesi için, özellikle de

Türkçede geri dönmesi için bir vesile, umut ve taahhüt olarak da düşünmemiz mümkün müdür?”

(Bella Habip, Sunuş)

(Vahram Altounian'ın güncesinden)

6 saat sonra Hamam'a vardık. Bide baktık açlıktan çekirge yiyorlar, ölenler ise ölen ölene. Hasılı biz cadırı kurduk ama hayriim (babam) çok fena oldu, kalkamaz oldu. Tekrar “Hayde sefkiyat” dediler.

Validem ise: “Hastamız gayet ağır hastadır aman rica iderim bu seferinde duralım, gelecek sefer gideriz” dedi.

Onnar ise: “Vay sen cevap veriyon” deyip hayriimin kafasına vurmaya başladılar.

Validem ise: “Aman ona vurma bana vur” dedi.

Ağır bir hastaya sopa vurursan ne olur. 6 gün sonra, hayriimin vefat ettiği gün tekrar sefkiyat. Tekrar mayriimi (annemi) dövmeye başladılar da biz iki kardeş ahliyoruz ama ne fayda elimizden bir şey gelmes ki, onnar köpek surusu gadar.

Mayriime diyorlar ki: “İşte hastan öldü.”

Mayriim cevap verdi: “Öluyu gömelim de öyle gidelim.”

“Yok herkes ne yapıyorsa siz de onu yapın” dediler.

Herkezin yaptığını şudur ki bırakıp gidiyorlar, ertesi gece çakallar parcalıyor...

*

Foto: Berge Arabian.

Janine Altounian

1934 Paris doğumlu çevirmen ve yazar. 1970'ten başlayarak kırk yıl boyunca Sigmund Freud'un eserlerinin çevirmenliğini yaptı ve yazarın Presses Universitaires de France tarafından yayımlanan toplu eserleri arasındaki dil birliğini sağlamaktan sorumlu uzman olarak çalıştı.

1915 Ermeni soykırımından sağ kurtulmayı başararak Fransa'ya sığınan bir ailede yetişen Altounian, aynı zamanda kolektif travmanın sağ kalanların dili üzerindeki

etkisi ve aktarımı üzerine çalışıyor. Altounian, insanlığa karşı işlenen suçlar ve soykırımlarla ilgili araştırmalar yapan uluslararası AIRCRIGE birliğinin kurucularındandır.

ARAS YAYINCILIK
İstiklal Cad. Hıdivyal Palas 231/Z
Tünel – Beyoğlu İstanbul
Tel: (212) 252 65 18
www.arasyayincilik.com